

[Else-Merete Ross.]

tidig blev etableret en ordning, således at militærnægtere, der er villige til at underkaste sig en særlig uddannelse eller træning til at udføre et konstruktivt arbejde, f. eks. opførelse af en skolebygning eller lignende, i et af de udviklingslande, hvortil Danmark beslutter at give særligt bidrag, fik lejlighed til at påtage sig et sådant arbejde?

Naturligvis måtte der blandt dem, der meldte sig, finde en rimelig udvælgelse sted med hensyn til kvalifikationer, så man sikrede sig, at kun velegnede blev brugt i dette hjælpearbejde. Både for de værnepligtiges og for militærnægternes vedkommende må vi vel være stærkt interesseret i, at de unge i den tid, hvori de er indkaldt, får en positiv indstilling og en øget ansvarsfølelse over for samfundet. Findes der forhold, der ikke fremmer denne indstilling, er det efter min mening en opgave at ændre disse forhold.

Da jeg, i hvert fald for militærnægternes vedkommende, har visse tvivl om, at den nuværende form for beskæftigelse bidrager til denne positive indstilling, har jeg stillet mit spørgsmål.

Indenrigsministeren (Hans R. Knudsen): Det spørgsmål, det ærede medlem fru Else-Merete Ross har stillet mig, kan vel opdeles i to. For det første: er det arbejde, som militærnægterne nu udfører, af samfundsmæssig karakter? Og for det andet: vil det være rimeligt at søge frem til andre opgaver for de pågældende og herunder navnlig at sætte dem ind i hjælpearbejdet i udlandet?

Det første spørgsmål tror jeg roligt jeg kan besvare med et ja. De civile arbejdspligtige er i dag beskæftiget med et arbejde i Kompedal Plantage og i Gribskov under statsskovvæsenets overledelse, og dette arbejde tjener ikke blot — som det undertiden antydes — til at holde dem beskæftiget, men det er et betydeligt led i bestræbelserne for at bevare og forbedre vore skove. Der er da også adskillige gange fra skovvæsenets side givet udtryk for påskønnelse af det udførte arbejde.

Når det ærede medlem fru Else-Merete Ross dernæst har spurgt, om det er muligt i stedet for skovarbejdet at beskæftige mili-

tærnægterne med andet arbejde, vil jeg gerne straks sige, at vi har opmærksomheden henvendt på andre muligheder, som måtte kunne findes for at beskæftige de værnepligtige med arbejde af samfundsnyttig art, og det vil vi også fortsat have, men jeg vil samtidig pointere, at allerede militærnægternes ringe antal — der er for tiden ca. 65 — begrænser beskæftigelsesmulighederne stærkt. Man må herved også huske på, at det forhold, at værnepligtige af samvittighedsgrunde kan blive fritaget for at aftjene værnepligt ved militæret og i stedet for udføre civilt arbejde, i sig selv er en indrømmelse til de pågældende, og de må til gengæld være indstillet på, at det arbejde, som de herefter sættes til at udføre, bliver af ret ensartet karakter og tilrettelagt på en sådan måde, at det vil kunne udføres af samtlige civile arbejdspligtige, og at det ikke er gørligt at tage hensyn til den enkeltes særlige evner eller anlæg.

Hermed mener jeg også at have besvaret spørgsmålet om de pågældendes indsættelse i internationalt hjælpearbejde. Militærnægternes grupper er så uegale, at det på forhånd må være udelukket at anvende dem alle eller blot en større del af dem i et sådant arbejde, og det vil heller ikke være muligt for lejrenes ledelse at etablere den fornødne uddannelse. Hertil kommer, hvad jeg må anse for det væsentligste, at forudsætningen for en sådan ordning måtte være, at adgangen til deltagelse i internationalt hjælpearbejde også stod åben for de øvrige værnepligtige.

Må jeg til slut sige, at forslaget om at gøre deltagelsen i internationalt hjælpearbejde for de civile arbejdspligtige afhængig af, at tjenestetiden eventuelt forlænges, som det før har været på tale, ikke er en ordning, som tiltaler mig. Der er for mig at se ingen forbindelse mellem disse to ting, og militærnægternes tjenestetid er i forvejen 22 måneder mod indtil 16 måneder for andre værnepligtige. Vi arbejder jo for tiden på en forkortelse af tjenestetiden i værnene, og når vi har nået dette mål, er det min agt at gennemføre en tilsvarende nedsættelse af tjenestetiden for militærnægterne.

Hermed sluttede spørgsmålet.